

УДК 338.48

Бушма В.Д.¹, Антоненко І.Я.²

¹ студент, Національний університет харчових технологій, м. Київ

² д-р. екон. наук, професор, Національний університет харчових технологій, м. Київ

ВІРТУАЛІЗАЦІЯ МУЗЕЇВ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ НАПРЯМ РОЗВИТКУ КУЛЬТУРНОГО ТУРИЗМУ

Віртуалізація музеїв є однією з найдинамічніших інноваційних технологій у сфері культурного туризму. Суть віртуалізації полягає у створенні цифрових копій музейних експонатів, інтер'єрів та архітектурних об'єктів за допомогою технологій 3D-сканування, фотограмметрії, лазерного моделювання, а також доповненої реальності (AR) та віртуальної реальності (VR). Це дозволяє користувачам здійснювати інтерактивні екскурсії, переглядати об'єкти з різних ракурсів, отримувати історичні довідки та аудіосупровід, у зручний час та з будь-якої локації, маючи лише доступ до мережі Internet.

Глобальне опитування Університету Глазго «Музеї в Метавсесвіті» [1] засвідчило високий рівень зацікавленості аудиторії у використанні цифрових технологій для доступу до культурної спадщини. 90% респондентів (з понад 2 тисяч учасників опитування) усвідомлюють, що значна частина музейних фондів залишається недоступною для широкої аудиторії. 72% переконані, що застосування VR може стати корисним інструментом для відвідувачів культурних атракцій, при цьому 96% опитаних уже знайомі з технологією VR, а 55% мають практичний досвід її використання. Дослідження підкреслює значний потенціал AR у залученні молодих відвідувачів (25-34 роки). Крім того, 38% опитаних готові платити за віртуальний культурний досвід, тоді як

51% виявили готовність отримувати винагороду за створення подібного контенту чи власних цифрових продуктів. Таким чином, результати дослідження [1] підтверджують не лише високий рівень обізнаності та зацікавленості у VR та AR, а й готовність суспільства інтегрувати ці технології у сферу культурного туризму та музейної справи.

В Україні є стала практика розробки музеями 3D-турів, наприклад, у 2017 році в рамках проєкту «Автентична Україна» за підтримки Google було представлено сім турів «Музеї України під відкритим небом» [2].

У контексті цифрової трансформації та обмеженого фізичного доступу до багатьох культурних об'єктів, особливо в умовах війни, створення віртуальних музеїв в Україні стало стратегічним рішенням для збереження, популяризації та інтеграції національної спадщини у туристичні та освітні продукти. Після повномасштабного вторгнення Київської обласною державною адміністрацією у співпраці з проєктом «Війна впритул» створено «Віртуальний музей пам'яті війни» [3]. Команда «МУЗЕЙ» реалізувала десятки проєктів з оцифровування музеїв, пропонуючи відвідувачам 3D-моделі пам'яток і артефактів, віртуальні виставки та екскурсії в 360°, AR, мультимедійні виставки [4].

Віртуалізація музеїв є не лише технологічною інновацією і стратегічним інструментом збереження культурної пам'яті, а й важливим чинником розвитку культурного та освітнього туризму, що відкриває нові можливості для інтеграції спадщини у глобальний цифровий простір, сприяє формуванню нових форматів взаємодії з аудиторією, забезпечує інклюзивність та доступність історико-культурних ресурсів.

Список використаних джерел:

1. Museums in the Metaverse: Audiences and Impact Report. University of Glasgow. URL: https://www.gla.ac.uk/media/Media_1138224_smxx.pdf
2. Музеї України під відкритим небом. Проєкт «Автентична Україна». URL: <https://museums.authenticukraine.com.ua/ua/>
3. Віртуальний музей пам'яті війни. Департамент культури та туризму

Київської обласної державної адміністрації. URL:
<https://kyivregiontours.gov.ua/war>

4. єМУЗЕЙ – оцифровування музеїв. URL: <https://emuseum.com.ua/>